

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת תרומה

• תולדות אדם •

ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו
לבו. (כה ב)

תיבת "תרומה" מורה על לשון התרוממות - כשבא לאדם פעמים התרוממות, מהתנשאות השכל או ממדות טובות - הן לפעמים מעצמו, או על ידי התחלפות העיתים, כמו שבת ויום טוב, או בקיץ שאדם מתנשא יותר מימות החורף, כידוע - יראה לבל יהיה בבחינת נפילה, שלא ישתמש בהם לדברים החיצוניים חלילה, היינו: לדברים הגשמיים, אלא הכל להעבדות לצורך גבוה.

על זה פירש רש"י ז"ל על תיבת לי לשמי, היינו: בזה ההתרוממות יעשה צורך גשוי, כמו "ויגבה לבו בדרכי ד'" [דה"ב י"ז], וגם זה יהיה כוונתו רק עבור התרוממות אלהותו יתברך שמו, שיתרומם מלכות שמים, ולא עבור צורך עצמו כלל, היינו: עבור קבלת שכר. וכו'.

וזהו פירוש הפסוק "דבר אל בני ישראל" בכלל, אפילו לפשוטי עם, "ויקחו לי", "לשמי", היינו רק עבור צורך גבוה, ולא צורך עצמם. והעצה, שיוכלו לבוא למדרגה זו, אומר הפסוק: "מאת כל איש", היינו שידבקו עצמם לצדיקי הדור, כי הצדיק

נקרא כל כידוע, ועל ידו "תקחו את תרומתי", ותבואו להתרוממות הדעת ולהתרוממות המדות להשם יתברך, וכן"ל.

עמוד צג

• מבשר טוב •

מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. (כה ב)

ועל זו הדרך ראיתי מפרשים, בצורת התרומה שצויה הכתוב לתרום ולהרים לבנין בית ה'. שאמר הכתוב "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי", ופירשו כוונת "ידבנו לבו" - שמוכן לתרום את לבו, ממנו תקחו את תרומתי, שהיא תרומה שלמה בלב שמח ונפש חפצה, מזה אפשר להביא להשראת השכינה. [כאשר שגור בפי העולם: אוועק געבען א שטיק הארץ].

והאומנם מידה זו לא רק מצד הנותנים היא באה, אלא אף מצד המקבלים, וכמאמר הרבי ר' זושא זצלה"ה באשר אמר הכתוב "ויקחו לי - לשמי", ולא אמר 'ויתנו', ללמד ולרמוז אף ללוקחים את התרומה, שצריכים לקחתה לשם שמים לשמה, שתהיה כל כוונתם לפאר ולרומם בית ה', עד אמצא מקום להשאת שכינתו יתברך בתחתונים, בית גדול שמגדלים בו

• חלקת יהושע •

ויקחו לי תרומה. (כה ב)

בתנא דבי אליהו: כיון שאמר ישראל נעשה ונשמע אמר השי"ת "ויקחו לי תרומה". ולהבין הענין, כי המכוון של 'ויקחו לי תרומה' הוא 'ועשו לי מקדש' - לרמז שבכל הדברים הגשמיים להכניסם להקדושה. ואיש את קדשיו, שבעניני עצמו גם כן יהיה קדושה. וזה [אבות ב א]: [ןְקָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסֶפֶר נִכְתָּבִין], 'וכל מעשיך', צרכיך הגשמיים, גם כן 'בספר נכתבים', יהיה גם כן תורה.

אגרת הק' ששלח לבני ארה"ק לקראת יו"ד דמזן הרה"ק מפארציוא זצ"ל

• ויאמר משה - לברטוב •

מאת כל איש אשר ידכנו לבו תקחו את תרומתי. (כה ב)
הנני ה' בעניות דעתי:

היינו מכל מה שנתעורר בו רצון בלב לאיזה דבר, "תקחו את תרומתי", היינו יראה אם יהיה בזה העבודה שייכות להשי"ת ואז יעשנה. וזה "תקחו את תרומתי", היינו בתחרו לעשות את מה שייך "לי".

עמוד קכז

• חלקת יהושע •

מאת כל איש אשר ידכנו ליבו תקחו את תרומתי. (כה ב)

דהנה העיקר 'לכך נוצרת' [אבות פ"ב מ"ח], חוץ ממה שמחויב לקיים, יש לו דבר מיוחד שצריך לתקן. והבחינה, ממה

תורה ותפלה [מגילה דף כז.]. ואלו הם מקדשי מעט שבימינו המביאים את השכינה בעולם, ולהמציא ההשפעה על ידם לכל ישראל לטובה ולברכה.

דינר לשיבת לוצערן פרשת תרומה תשס"ו

• ישועות אברהם •

דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידכנו לבו. (כה ב)
אפשר לומר "דבר אל בני ישראל" - המה הצדיקים שבכל דור שהמה נקראים בני-ישראל אשר בך אתפאר, שיראו לקחת "תרומה, מאת כל איש" מה שיש לו איזה מדה טובה בו, וכל זמן שיש לקיים בו נדבת לבבו שעדיין לא קלקל לבו חס וחלילה במחשבות אפיקורסות, אזי ביכולת בני ישראל לקחת מאתו תרומה לכנסת-ישראל, ויתאגדו אלו עם אלו ויתכפרו, ועל ידי זה יהיה בחינת 'משכן' - שיחול השפעות טובות ורחמים וישועות לכנסת ישראל, אמן כן יהי רצון.

עמוד צו

• היהודי הקדוש •

ויקחו לי תרומה (כה ב)

פירש"י הפרשה יפרישו לי ממונם נדבה. היינו, אם יפרישו את עצמם להשם יתברך מכל תאות עולם הזה, שהעיקר הוא תאות ממון אשר מסמא עין האדם ביותר, זאת הוא בעצם הנדבה, כי מזה ראייה שנדבו לבם לעבודת הבורא יתברך, וזהו 'הפרשה יפרישו לי ממונם נדבה'. (תפארת היהודי אות צד)

עמוד עא

• דברי בינה •

שמן למאר בשמים לשמן המשחה ולקטרת
 הסמים. (כהו)
 וגם יש לומר "בשמים לשמן המשחה", מי
 שנותן לו השם יתברך גדולה
 והתמנות, יהיה משתמש בה רק לטובת
 הנשמה, שתהיה הנשמה נהנית מזה, לא
 הגוף. ועל ידי זה "ועשו לי מקדש", שיהיו
 בעצמם המקדש.

עמוד קצד

• ארון עדות •

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. (כה ח)
 כל ביהכנסים וביהמ"ד הוא מקדש בתנאי
 שיעשו אותו בתורה ותפלה
כבר הערנו שהיה ראוי לומר 'ושכנתי
 בתוכם' כי מקדש לשון יחיד הוא.
 ונראה שבא לרבות בתי כנסיות ובתי
 מדרשות, שגם הם קרוין מקדש, כמאמר

שהיצר רודף אחריו. "ויקחו לי תרומה" מכל
 דבר, אך 'אשר ידבנו לכו', ממה שהיצר
 רודף אחריו, מזה "תקחו את תרומתי"
 אכי"ר.

וזה: [שבת לא]. "למדני כל התורה על רגל
 אחת", שידע על מה בא, [ואמר לן]
 "דעלך סני", שהיצר השונא רודף אותו, על
 זה בא. ו"זה כלל גדול בתורה" [תוי"כ פרשת
 קדושים], שידע שתורה ותפילה שלו נוגע לכל
 הכלל ישראל וכל העולמות, אכי"ר.

דף מ:

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף
 וגו'. (כה ג)
דהיינו, בכל הגשמיות הנמצאת בעולם
 תמצא רק את כבוד אלקותו
 יתברך שמו.

עמוד קסב

מעשי הצדיקים

ויקחו לי תרומה. (כה ב) וברש"י: לי לשמי.

כתב כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א: מעשה היה אצל אא"ז הרה"ק מאוסטרובא זצוקללה"ה,
 שבא לפניו עשיר אחד מתפאר במעשיו שתרם ארבע מאות רובל לבית הכנסת בעירו והתקינו
 לכבודו טבלה של אבן בקיר בית הכנסת. שאלו זקני הקדוש זי"ע: מה ערכה של טבלה זו
 ולשם מה היא נחוצה. ענה ואמר ביהירות: להיות מעשי למזכרת לעיני כל הקהל.
 נענה אא"ז זי"ע ואמר: בא וראה כמה קשה כוחה של גיאיות, תורה שלימה ניתנה לנו כדי
 להסיר לב האבן ולתת לב בשר, ובאה גיאיות ובין רגע תחזיר טבלה של אבן, להיות מעשיו
 חרותים על אבן. ודפח"ח.

אור יקות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרוש ז"ל

זָהָב וְכֶסֶף וְנִחְשֶׁת - הרודף אחר זהב וכסף, חייב לזכור
 כי סופו לעפר - ונחשת - מלשון נחש, שלחמו עפר.

(דברי בינה)

הנה וגו', כי קודם שחוזר אדם בתשובה ונכנס אל הקדושה נקרא פתי ושוטה.

זזה "עצי שיטים", לשון עצה, כי המשכן היה עצה לשוטים, שיהיו שופטים את יצרם ויכניסוהו אל הקדושה.

פרשת שופטים עמ' שגד

• תולדות אדם •

ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת. (כח ב)

ביאור הכתוב כך הוא, כי דרך אדם כשעושין לו כבוד ותפארת בא לידי גיאות, לזה אמר "ועשית וגו' לאהרן אחיך", דייק לומר 'אחיך' - היינו, שהוא עניו כמותך, לזה תוכל לעשות לו שיהיה לכבוד ולתפארת, כי לא יתפעל מזה מאומה להחשיב את עצמו.

לפרשת זכור עמ' שזג

• דברי בינה •

ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחושן המשפט על לבו. (כח כט)

זזה היה עובדא דאהרן, שהיה צריך לשאת את שמות בני ישראל על לבו תמיד. שהנה בהשמות כל אנשים, יש גם כן חילוק בין שם העצם והתואר. כמו שם ראובן - הראשון הוא 'שם-העצם', מחמת 'ראו מה בין בני לבן חמי'. וכל השמות שנקראו על שמו אחר כך, הם 'שם-התואר'. וצריך האדם לראות שיהיה שמו שם-העצם.

זזה היה עובדא דאהרן, שנשא את שמות בני ישראל על לבו, שנתייחד השמות עם הלב שיהיו אחד, לא בלבוש השם בלבד.

פרשת תזריע עמ' סט

הגמרא 'ואהי להם למקדש מעט' אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. וכו'.

אולם לא בבנין לבד תליא, אלא שיקדשו אותם בעבודת ד', שהוא העיקר. וזהו 'ועשו לי מקדש' - שיעשו בתי כנסיות ובתי מדרשות שלהם בחינת מקדש על ידי תורה ותפלה, ואז 'ושכנתי בתוכם'.

עמוד קלט

• תולדות אדם •

מבית ומבחוץ תצפנו. (כה יא)
ודרשו רבותינו ז"ל ביומא דף עב: "מכאן, שכל תלמיד חכם שאין תוכו כברו, אינו תלמיד חכם". וקשה לפי זה, מפני מה היה הארון באמצעו של עץ.

אך התורה הורה לנו בזה, שאף על פי שהתלמיד חכם מרגיש בעצמו שכבוד ה' זורח עליו בתוכו בפנימיותו. ומבחוץ, גם כן יש לו כבוד, מבני אדם הנוהגים בו כבוד - הרי יש לו כבוד מבפנים ומבחוץ. מכל מקום ידע בעצמו, שהוא רק עץ יבש, ורק שהשם יתברך רצונו להזריח כבודו במקום הזה, לא מצד האדם בעצמו. משום הכי היה הארון באמצעו של עץ, ומבית ומבחוץ היה של זהב, להורות לנו דבר זה.

עמוד צה

• ארון עדות •

ועשית את הקרשים למשכן עצי שיטים. (כו טו)

'שיטים' לשון 'שוטים', רומז לבעלי עבירה, כמאמר הגמרא אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, וכמו שאמר שלמה המלך ע"ה 'מי פתי יסור